

Tanári működéséről Vadasnak „A selmeczbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője“ cz. munkájában a következőket olvassuk: „Sóltz Gyula neve szintén hozzáforrott a magyar erdészeti irodalom s a magyar szakoktatás megteremtésének küzdelmes munkájához. Mint az erdőrendezés, erdőértékszámítás, erdőbecslés, erdészeti statisztika és irodalomtörténet tanára egész odaadással és szeretettel oltotta be e tudományok s általában a magyar erdészet fejlesztése, emelése iránti hajlamot és igyekezetet a keze alól kikerült fiatalabb nemzedék szívébe. Mint aligazgató, hathatós védelme alá vette az akadémián az erdészeti oktatás ügyét s mint kiváló szakember, mindig elismerést és becsülést szerzett a magyar erdészetnek. Tanárkodása utolsó éveiben készült el a kisiblyei akadémiai erdőbirtok üzemterve is, a mely most is alapját képezi az ottani gazdálkodásnak. Hosszabb időn át volt az akadémiai ifjúsági segélyzőegylet elnöke is, mely az ő gondos és szakavatott vezetésének köszönheti felvirágzását s vagyonának megtöbbszöröződését . . . De a magánéletben is mindig kiváló helyet foglalt el. Ugy Selmeczbányán, mint Máramarosban törvényhatósági bizottsági tag volt s tevékeny részt vett a közügyekben. Selmeczbányán tagja volt az erd. albizottságnak, felügyelője az ágost. hitv. egyháznak s már igen rég óta választmányi tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek.“ (Sylvius.)

Rutska Tivadar.

Az erdészeti ügyek igazgatásának újabb korszaka kezd kibontakozni.

Azok a férfiak, akik az ország erdőgazdasága iránt való szeretettel, munkaerejük teljességével, munkakedvük rugalmasságával s tevékenységük céljának áldásos voltába vetett teljes bizalommal vettek részt az alapvető munkának teljesítésében: lassankint lelépnek a küzdelem teréről, a vezető szerepet fiatalabb erőknél adják át, akik tanúi, munkatársai voltak az ő működésüknek, fáradozásaiknak és sikereiknek, ügybuzgalmuknak és érdemeiknek.

Természetes következménye ez az idők megszűnéstelen folyamatának, melyen a napok és évek egymásutánja lepereg s mely alatt a legtüzesebb hév is meglanyhul, a legszivósabb erő is megfogyatkozik, a legrugékenyabb munkakedv is megfárad és a legbuzgóbb tevékenység is megérzi a kor éveinek hova-tovább, annál nyomasztóbb súlyát.

Természetes ez így, de azért érzésünknek, elménknek egyaránt visszatetsző. S valahányszor közvetlen körünkben esik meg olyan eset, mely e gondolatokat megint felveri bennünk, hiába tagadnók, mély komolyság nehezedik a lelkünkre s elnyomja a napi izgalmakból élő, ingatag indulatokat s elsöpri a hirtelen benyomások alatt támadt napi ítéletek hosszú sorának zavaros képü mozaikját, hogy tisztább látással ítélhessünk s megnyugtatóra találjunk.

A munka terén, úgy mondjuk, nincs senki — pótolhatatlan. De másfelől mindannyian aggódva látjuk az ürt, ami a jó, a buzgó, a tevékeny munkásnak, a gondos, a tapintatos, a tapasztalatokban gazdag vezetőnek nyomán támad, ha sikeresen betöltött helyéről távozik. S a távozót kivált azok tudják legjobban megbecsülni, akiknek kezébe a munka eszközei örökül átszálltak, akik a kitiport ösvényen előbbre haladni hivatvák. És csak ott, ahol az alapok jól vannak lerakva, a hol az építés terve jól ki van dolgozva, a hol jól megválasztott erők állanak a cél szolgálatában: csak ott nem nehéz megnyugvást találni a jövő iránt.

Rutska Tivadar főerdőtanácsos távozásával nagy veszteség érte a földmívelésügyi ministerium főosztályának munkaerejét s ha közreműködésével a szakmájába tartozó ügyek intézésének medre még oly szélesre és simára építettett is ki s ha munkásságának és élelátásának fel-

használásával mégannyi irányelv állapítottatott is meg tisztán és világosan, a törvény végrehajtásának zsinórmértékeül: hivatalban utódai évek múlva is bizonyára emlékeztükbe idézik azt az alapos tájékozottságot, azt a határozott biztosságot, azt az élesen látó tapintatosságot és azt a szívós kitartást, amivel tudását használni s tehetségeit a kijelölt célok érdekében érvényesíteni bírta.

De emlegetni fogják más szempontból is, különösen az erdőfelügyelőségi tisztikar tagjai, arra az akadályt alig ismerő törekvésre gondolva, melylyel az ő személyi és anyagi érdekeiknek lehetőségig kedvező kielégítésén fáradozott s melylyel egyszersmind általánosságban is szolgálta az erdőtisztviselők ügyét. Amit e tekintetben óhajtása szerint tehetett, legkedvesebb emléké, legnagyobb büszkeségét képezi ma is.

Azért volt néki olyan kedves az a baráti megemlékezés is, amiben őt a hozzá legközelebb álló tisztviselők kara, a kir. erdőfelügyelőségek és az erdőőri szakiskolák személyzete s egyszersmind több személyes barátja részesítette. Az igaz tiszteletnek, a barátságos indulatból ébredő szeretetnek jele és megnyilatkozása volt az a megemlékezés s azé a rokonszenvé, mely nehézzé teszi a válást, a búcsút — kivált azok számára, a kiknek kipróbált vezetője, gondos munkatársa s igaz jóakarója volt a távozó.

*

A nyugalomba vonult főerdőtanácsostól, mint volt főnököktől a kir. erdőfelügyelőségek és az erdőőri szakiskolák a múlt hó végén vettek búcsút. Betegségére való tekintettel ez a búcsuvétel egészen csendben folyt le, mely alkalomkor a tisztviselőket Bartha Gyula központi kir. erdőfelügyelő és Csik Imre budapesti kir. erdőfelügyelő képviselték, átnyujtván számára maguk és küldöik nevében azt a szép emléktárgyat, mely igaz tiszteletüknek s hálás

rokonszenvűknek kifejezésére volt hivatva s igen alkalmas arra, hogy állandó jeléül szolgáljon annak a viszonynak, melyben a nyugalomba vonult főnök a hozzá legközelebb állott tisztikarral évek során át volt.

A diszes műtárgy, melylyel a tisztviselők volt főnökeiket *baráti emlékül* meglepték, préselt bőrből rococo-stylben készült fényképtartó dobozból s hozzá való asztalkából áll. A dobozban vannak, metszett üvegfedél alatt, elhelyezve a kir. erdőfelügyelőségek és erdőőri szakiskolák személyzetét tevő tisztviselők fényképei.

Rutska Tivadar 1843-ban született Körömczbányán. Középiskolai tanulmányainak befejeztével az erdészeti tanfolyam hallgatója végett Selmeczbányára ment. 1865-ben díjtalan erdészjelöltté neveztetett ki a körömczbányai volt cs. kir. erdőhivatalhoz s e minőségében tette le az erdészeti államvizsgát 1868-ban. A következő év közepén erdőgyakornokká neveztetett ki s pár nappal utóbb berendeltetett a pénzügyi ministériumba, hol erdészszé, majd főerdészszé előléptetve 1875-ig szolgált, s a horvátországi erdészeti ügyekkel foglalkozó ügyosztályban, később a magyarországi erdők intézésénél alkalmaztatott. 1875-ben erdőtítkárrá neveztetett ki a kolozsvári jószágigazgatósághoz s e minőségében a szállítási és értékesítési ügyek intézése tekintetében igen sikeres szolgálatokat teljesített. Midőn pedig az állami erdészet a pénzügyminisztérium tárczája köréből a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium tárczájához csatoltatott (1880. évi december hónapban) s ehez mérten az erdészetnek és gazdaságnak addig közösen kezelt birtokát s a kezelés összes ügyeit elkülöníteni kellett, Rutska Tivadar a kolozsvári jószágigazgatóság erdészeti titkári állomásáról a ministeriumba újból berendeltetett s a következő évben az erdészeti ügyek elkülönítésének lebonyolítása céljából, mint a földmivelési tárca ministeri biztosa, az ország mindama részeit bejárta, hol kincstári erdőbirtokok voltak. Körültekintő, buzgó és tapintatos eljárásának köszönhető jórészt, hogy e fontos munkálat teljesítésénél az állami erdészetnek érdekei olyan kedvező kielégítésre találtak. Ennek jeléül tekinthető, hogy még 1881 közepén főerdőfelügyelővé neveztetett ki a ministeriumhoz. Az erdőtörvény megalkotása után igen eredményes tevékenységet fejtett ki a tör-

vény életbeléptetésével járó munkálatok végzésénél, kivált ami az erdőfelügyeleti intézmény fejlesztését s az erdőfelügyelőségek ügykörébe tartozó kérdések megoldását, a törvény rendelkezéseinek magyarázását és alkalmazását illeti. Így különösen a szállítási ügyek intézésénél s főképen a vizen való szállítás gyakran igen bonyodalmas ügyeinek tisztázása tekintetében, a kopárterületek beerdősítésének kérdése körül, nemkülönben az erdőőri szakoktatás igazgatása terén is érdemeket szerzett. 1891-ben Ő Felsége a földmívelési ministeriumhoz főerdőtanácsossá nevezte ki, nyugdíjaztatása alkalmakor pedig hosszas szolgálata alatt kifejtett tevékenységének, sikeres szolgálatának és elismerésre méltó érdemeinek kitüntetéseképen számára a III. osztályu vaskoronarendet adományozta.

Rutska Tivadar egyéniségének egyik főjellemvonása, mely neki nagy tehetségeinek elismerése s tevékenységének méltánylása mellett, különösen a hozzá közelebb álló erdőfelügyelőségi tisztikar tiszteletét és háláját biztosította, a barátságos jóindulat, a mit az általa vezetett ügyosztály belső és külső személyzetének érdekei iránt mindenha tanusított s a mivel azoknak érdekeit személyi ügyeik intézésében minden kínálkozó alkalommal előmozdítani sikeresen igyekezett. Szívén hordta különben az erdészet s az erdőtisztviselők érdekeit általában is s kitartó utánjárással, szívos meggyőződéssel érvényesítvén befolyását, számos alkalommal adott kedvező fordulatot a tisztviselők érdekeit közelről érintő kérdések megoldásánál.

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató választmányának régidőktől fogva tagja és pedig buzgó tagja, kinek véleménye az egyesület választmánya elé kerülő fontos kérdésekben sokszor döntő szerepet nyert, kivált az olyan kérdésekben, melyek az általa legjobban ismert erdőfelügyeleti szakma körébe vágnak.

Irodalmi téren eddig alig működött; — úgy halljuk azonban, hogy egészségi állapotának megjavulása esetén egész cikksorozatot ad lapunknak, melyben az erdőtörvény intézkedéseinek végrehajtása körül szerzett tapasztalatait s az e tekintetben kifejtett elveket kívánja megismertetni.

(Sylvius.)